

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Trovy konania

Trovy konania

Nemecko

Na tejto stránke nájdete informácie o súdnych trochách v Nemecku.

Právny rámec upravujúci poplatky spojené s právnickými profesiami

Advokáti

V Nemecku sa nerozlišuje medzi rôznymi formami advokátov.

V Nemecku sa odmeny pre advokátov vyberajú v súlade so zákonom o odmenách advokátov [Rechtsanwaltsvergütungsgesetz] (RVG) alebo na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom. V zásade sú tieto dohody vždy možnou alternatívou k zákonným poplatkom. Pritom je potrebné zohľadniť aj ustanovenia § 49b nariadení týkajúcich sa advokátov [Bundesrechtsanwaltsordnung] (BRAO)] a §§ 3 a až 4b zákona o odmenách advokátov. Ak advokát zastupuje klienta na súde, schválené odmeny nemôžu byť nižšie ako odmeny stanovené zákonom.

Tabuľka poplatkov priložená k zákonu o odmenách advokátov (príloha 1 zákona o odmenách advokátov) stanovuje buď **fixné poplatky**, alebo **rámcovú sadzbu** za jednotlivé úkony. Výška poplatkov sa bežne stanovuje na základe **hodnoty vecí, ktorá je predmetom konania**. Rozsah poplatkov založených na hodnote vecí, ktorá je predmetom konania, predstavuje maximálnu a minimálnu sadzbu účtovanú za daný úkon. Súčasná výška poplatkov založená na hodnote vecí, ktorá je predmetom konania, je stanovená v tabuľke poplatkov (príloha 2 zákona o odmenách advokátov). V každom prípade musí byť primeraný poplatok vychádzajúci z predpísaného rozsahu stanovený *ex aequo et bono*, pričom treba zohľadniť všetky okolnosti, najmä rozsah a zložitosť vykonanej práce, dôležitosť prejednávanej veci a príjem a majetkové pomery klienta. Ak advokát znáša značné riziko zodpovednosti, môže sa to zohľadniť pri určovaní jeho odmeny. Rámcové sadzby so zákonne stanovenou maximálnou a minimálnou výškou sa uplatňujú v množstve osobitných oblastí, najmä v trestných veciach a vo veciach týkajúcich sa sociálneho práva.

Súdni vykonávatelia

Súdni vykonávatelia [Gerichtsvollzieher] môžu vyberať len poplatky stanovené v **zákone o odmenách súdnych vykonávateľov** [Gerichtsvollzieherkostengesetz] (GvKostG)]. Za každý úkon, ktorý vykonáva súdny vykonávateľ, je stanovený **určitý poplatok**.

Fixné náklady

Fixné náklady v občianskoprávných konaniach

Fixné náklady pre strany sporu v občianskoprávných konaniach

Súd zvyčajne účtuje **poplatok za konanie** na základe **hodnoty nároku**. V **občianskoprávných konaniach** stanovuje tieto poplatky **zákon o súdnych poplatkoch** [Gerichtskostengesetz] (GKG) a **zákon o súdnych poplatkoch v rodinných veciach** [Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen] (FamGKG). Sadzby poplatkov sú stanovené v tabuľke (príloha 1 príslušného zákona). V prílohe 2 je v príslušnej tabuľke uvedená výška poplatkov založená na hodnote vecí, ktorá je predmetom konania. Vo všeobecných občianskoprávných konaniach a vo veciach týkajúcich sa rodinného práva, a to najmä vo veciach určenia výšky výživovej povinnosti je sadzba poplatku **3,0** a vo veciach týkajúcich sa manželstva **2,0**. Vo veciach týkajúcich sa rodičovstva vrátane rodičovskej starostlivosti a úpravy styku s dieťaťom predstavuje táto sadzba **0,5**. Hodnota konania sa určuje takto:

Vo **veciach týkajúcich sa manželstva** sa hodnota konania stanovuje na základe voľného uváženia, a to po zohľadnení všetkých okolností jednotlivých prípadov, najmä rozsahu a významu vecí, ako aj príjmu a majetkových pomerov manželov. Pokiaľ ide o príjmy, vychádza sa z hodnoty zodpovedajúcej trojnásobku čistého príjmu oboch manželov. Súdny spravidla stanoví hodnotu konania na základe trojnásobku čistého príjmu.

Vo **veciach týkajúcich sa rodinného práva** je hodnota konania zvyčajne podmienená hodnotou nároku. Vo **veciach určenia výšky výživovej povinnosti** je pri stanovení výšky výživného smerodajná výška preukázaných výdavkov na živobytie, maximálne však ich ročná výška. V tomto výpočte sa zohľadnia aj nedoplatky za obdobie do predloženia žiadosti.

Vo **veciach týkajúcich sa rodičovstva** vrátane rodičovskej starostlivosti a úpravy styku s dieťaťom predstavuje hodnota konania 3 000 EUR.

V prípade, že nedošlo k uzatvoreniu dohody o výške odmeny, za **zastupovanie advokátom na súde** sa účtujú **poplatky na základe hodnoty vecí, ktorá je predmetom konania**. Táto hodnota zvyčajne zodpovedá hodnote konania, podľa ktorej sa určujú súdne poplatky. V zákone o odmenách advokátov sa presne stanovuje, aký druh poplatkov a v akej výške možno účtovať v prípade jednotlivých konaní. V prílohe 2 uvedeného zákona je stanovená výška poplatkov na základe hodnoty vecí, ktorá je predmetom konania. V občianskoprávnom konaní na prvom stupni sa advokátovi vypláca **poplatok za konanie** vo výške **1,3** – násobku sadzby a poplatok za **právne zastupovanie** vo výške **1,2**-násobku sadzby. Pokiaľ advokát dosiahne **vyrovnanie** medzi stranami sporu na prvom stupni, vypláti sa mu dodatočná **odmena za vyrovnanie**, ktorej sadzba je **1,0**.

Kedy je potrebné uhradiť fixné náklady v občianskoprávných konaniach?

Vo **všeobecných občianskoprávných konaniach**, **konaniach týkajúcich sa určenia výšky výživovej povinnosti** a **konaniach vo veci manželstva** sa súdne poplatky musia uhradiť ihneď po **predložení žiadosti alebo žaloby**. V **konaniach týkajúcich sa rodinného práva** sú tieto poplatky splatné **na konci** súdneho konania. Ak nebolo dohodnuté inak, odmena sa advokátovi uhradí po skončení právneho zastupovania. Advokát má však zákonný nárok na uhradenie preddavku.

Fixné náklady v trestnoprávných konaniach

Fixné náklady pre strany sporu v trestnoprávných konaniach

V trestnoprávných veciach sa súdne poplatky vyberajú až po vynesení **konečného rozsudku**. Výška poplatku sa určuje v závislosti od uloženého trestu, a to v rozsahu od **120 EUR** do **900 EUR**. Ak nebola uzavretá žiadna dohoda o poplatkoch, má advokát, či už ako obhajca alebo ako zástupca prokurátora, nárok na tarifnú odmenu za konkrétne úkony, ktoré je pri každej prejednávanej veci zo zákona potrebné na tento účel vykonať. Výška tejto tarifnej odmeny je pre konania v jednotlivých veciach stanovená zákonom.

Kedy je potrebné uhradiť fixné náklady v trestnoprávných konaniach?

Súdne poplatky sú splatné po **vynesení konečného rozsudku**. Ak nebolo dohodnuté inak, odmena sa advokátovi uhradí po skončení právneho zastupovania. Advokát má však zákonný nárok na uhradenie preddavku.

Fixné náklady v konaniach pre ústavným súdom

Fixné náklady pre strany sporu v konaniach pred ústavným súdom

Konania pred Spolkovým ústavným súdom [Bundesverfassungsgericht] je bezplatné, s výnimkou prípadov, keď bola ústavná sťažnosť podaná neoprávnene (§ 34 zákona o Spolkovom ústavnom súde [Bundesverfassungsgerichtsgesetzes]). Právne zastúpenie, najmä prostredníctvom advokáta, sa na Spolkovom ústavnom súde vyžaduje len v prípade ústneho konania (§ 22 zákona o Spolkovom ústavnom súde).

Kedy je potrebné uhradiť fixné náklady v konaniach pred ústavným súdom?

Ak nebolo dohodnuté inak, odmena sa advokátovi uhradí po skončení **právneho zastupovania**. Advokát má však zákonný nárok na uhradenie preddavku.

Informácie, ktoré musia právni zástupcovia vopred poskytnúť

Práva a povinnosti strán

Advokát je povinný poskytnúť klientovi **úplné informácie a poradenstvo** a musí klientovi navrhnúť najbezpečnejší a najmenej rizikový spôsob, ako dosiahnuť želaný cieľ. Advokát musí takisto poukázať na **všetky riziká** v danej veci, aby klient mohol prijať rozhodnutie založené na informáciách. Rozsah poskytnutých informácií závisí od posúdenia advokáta. Advokát musí **odpovedať na otázky klienta komplexne a pravdivo**. Pred začatím súdneho konania je advokát povinný objasniť klientovi perspektívy a riziká spojené so súdnym sporom. Sem patria riziká spojené s nákladmi, ako aj vyhliadky na úspech.

Osobitnú povinnosť poskytovať informácie má advokát v týchto prípadoch:

ak je odmena advokáta založená na **hodnote veci, ktorá je predmetom konania**, advokát je povinný na túto skutočnosť upozorniť ešte predtým, ako začne konať (§ 49b ods. 5 nariadení týkajúcich sa advokátov);

ak sa uzatvorí **dohoda o odmene advokáta**, musí sa v nej poukázať na to, že v prípade nahradenia poplatkov sa nahradia len poplatky vyplývajúce zo zákona (§ 3a ods. 1, veta 3 zákona o odmenách advokátov);

ak sa advokát s klientom dohodne na zaplatení **poplatku za služby, ktorý je splatný po dosiahnutí výsledku**, advokát musí klienta upozorniť na skutočnosť, že dohoda nemá vplyv na žiadne iné náklady, ktoré klient bude musieť znášať (§ 4a ods. 3, veta 2 zákona o odmenách advokátov);

pred uzatvorením dohody o zastupovaní klienta v súdnom konaní pred **pracovným súdom** musí advokát klienta upozorniť na skutočnosť, že náklady na advokáta sa nevracajú (§ 12a ods. 1, veta 2 zákona o pracovných súdoch [Arbeitsgerichtsgesetz]).

Právny základ pre stanovenie nákladov

Kde možno nájsť informácie o právnom základe pre stanovenie nákladov v Nemecku?

Texty zákonov týkajúcich sa nákladov možno nájsť v kníhkupectvách alebo ich najnovšie znenie možno bezplatne vyhľadať na internete.

V akých jazykoch možno získať informácie o právnych základoch pre stanovenie nákladov v Nemecku?

Tieto informácie sú dostupné v nemeckom jazyku.

Kde možno nájsť ďalšie informácie o nákladoch na súdne konanie?

Webová stránka obsahujúca informácie o nákladoch konania

Aktuálne znenie zákonov je dostupné na oficiálnej webovej stránke Spolkového ministerstva spravodlivosti. Rôzne právne predpisy týkajúce sa nákladov možno stiahnuť kliknutím na príslušnú skratku (GKG, FamGKG, GvKostG a RVG).

Kde možno nájsť informácie o priemernej dĺžke trvania jednotlivých konaní?

Spolkový štatistický úrad [Statistisches Bundesamt] vydáva **každoročne edíciu štatistických publikácií** o vykonávaní spravodlivosti. Napríklad **edícia 10, podséria 2.1** obsahuje údaje o **dĺžke občianskoprávných konaní v Nemecku**, ktoré sú špecifikované podľa jednotlivých spolkových krajín a oblastí Oberlandesgerichte [vyšší regionálny súd]. Jednotlivé údaje sú uvedené na jednej strane pre okresné sudy [Amtsgerichte] a krajské sudy [Landgerichte] a na strane druhej pre Oberlandesgerichte, ako aj pre konania na súdoch prvého a druhého stupňa. Tieto edície neobsahujú štatistiky o dĺžke trvania konaní v rôznych typoch prípadov.

Kde možno nájsť informácie o priemerných celkových nákladoch jednotlivých konaní?

Existuje možnosť zakúpenia kníh, ktoré obsahujú tabuľky znázorňujúce **priemerné riziko vzniku nákladov v občianskoprávných konaniach**.

Daň z pridanej hodnoty

Kde možno nájsť informácie o dani z pridanej hodnoty? Aké sú príslušné sadzby?

Na sudy a súdnych vykonávateľov sa nevzťahuje DPH. Sadzba dane z pridanej hodnoty, ktorá sa vzťahuje na advokátov, je 19 % a nie je zahrnutá v ich odmene. Účtuje sa osobitne ako výdavok.

Právna pomoc

Uplatniteľný príjmový strop v oblasti občianskeho práva

Právna pomoc sa poskytuje na požiadanie každej osobe, ktorá vzhľadom na svoju osobnú situáciu a majetkové pomery nie je schopná uhradiť náklady konania alebo ich je schopná uhradiť len čiastočne alebo v splátkach. Zamýšľané právne stíhanie alebo obhajoba musia pritom poskytovať dostatočné vyhliadky na úspech a nesmú mať svojvoľný charakter. Strana sporu musí však v únosnej miere použiť aj svoje vlastné finančné zdroje. V závislosti od výšky príjmu možno strane sporu poskytnúť buď **nenávratnú** právnu pomoc, alebo právnu pomoc zo **záväzkom jej opätovného uhradenie formou splátok**. Spolkové ministerstvo spravodlivosti vydalo v tejto súvislosti bezplatnú brožúru s názvom *Právne poradenstvo a právna pomoc* [Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe], v ktorej sa nachádzajú odpovede na najčastejšie kladené otázky spolu s konkrétnymi príkladmi.

Uplatniteľný príjmový strop v oblasti trestného práva pre obžalovaných

Príjmový limit **sa nevzťahuje** na podozrivých alebo obžalovaných. Právna pomoc sa riadi inými kritériami.

Uplatniteľný príjmový strop v oblasti trestného práva pre obeť

Na poskytovanie právnej pomoci sa vzťahujú **príjmové stropy**. Sú flexibilné a stanovené podľa predpokladaných nákladov prejednávanej veci a sociálnej situácie žalobcu (vyživovacia povinnosť, náklady na bývanie). Právna pomoc sa poskytuje aj so **záväzkom jej opätovného uhradenie formou splátok**.

Ďalšie podmienky týkajúce sa poskytovania právnej pomoci obetiam trestných činov

Obete niektorých závažných trestných činov môžu požiadať o bezplatné právne poradenstvo bez ohľadu na svoju finančnú situáciu.

Ďalšie podmienky týkajúce sa poskytovania právnej pomoci obžalovaným

Právna pomoc pre podozrivých/obžalovaných (pridelenie obhajcu vymenovaného súdom) nepodlieha príjmovému stropu, ale **právnym podmienkam**. Tie sa týkajú najmä závažnosti trestného činu, hrozby určitých právnych následkov (ako je zákaz vykonávania profesie alebo nariadenie psychiatrickej a neurologickej liečby), toho, či bol obžalovaný opätovne vzatý do vyšetrovacej väzby alebo sa naňho vzťahuje ochranná väzba, či bol odvolaný predchádzajúci obhajca, zložitosti skutkovej podstaty a právnej situácie alebo skutočnosti, či je obžalovaný schopný obhajovať sa sám.

Súdne konania oslobodené od poplatkov

Podľa **§ 183 zákona o sociálnych súdoch** (SGG) nemusia náklady v rámci konaní na takomto súde zaplatiť **osoby, ktoré majú nárok na podporu** (t. j. poistené osoby, osoby, ktoré poberajú podporu vrátane osôb poberajúcich pozostalostné dávky, postihnutých osôb a ich právnych nástupcov za predpokladu, že sa príslušným spôsobom zúčastňujú na súdnom konaní ako žalobcovia alebo obžalovaní). Žalobcovia a obžalovaní v konaniach pred sociálnym súdom, ktorí nepatria do tejto kategórie, sú povinní zaplatiť pevne stanovený poplatok v súlade s **§ 184 zákona o sociálnych súdoch** (**150 EUR** za konania pred sociálnymi súdmi [Sozialgerichte], **225 EUR** za konania pred regionálnymi sociálnymi súdmi [Landessozialgerichte], **300 EUR** za konania pred spolkovým sociálnym

súdom [Bundessozialgericht]). § 197a zákona o sociálnych súdoch poskytuje výnimku z týchto osobitných predpisov, na základe ktorej sa náklady, zvyčajne splatné podľa zákona o súdnych poplatkoch, uplatňujú aj na konania pred sociálnym súdom v prípade, že žalobca alebo obžalovaný nepatrí do skupiny osôb uvedených v § 183 zákona o sociálnych súdoch.

Nasledujúce ustanovenia sa uplatňujú v **restnoprávných konaniach**: v prípade, že je obžalovaný oslobodený alebo ak sa prípad nedostane pred súd alebo ak sa súdne konanie proti obžalovanému skončí, náklady (verejné výdavky) a výdavky, ktoré nevyhnutne vznikli obžalovanému, sa v zásade uhrádzajú z verejných prostriedkov.

Kedy je strana, ktorá spor prehrala, povinná nahradiť náklady druhej strany?

Strana, ktorá spor prehrala, musí nahradiť náklady druhej strany, ktoré nevyhnutne vznikli pri vedení súdneho sporu, t. j. **zákonnú odmenu advokáta a cestovné náklady** druhej strany vrátane **ušlého príjmu** v dôsledku účasti na súdnom konaní.

Odmeny znalcov

Znalci **prívolaní na súd** dostávajú **odmenu** na základe **hodinovej sadzby** stanovenej podľa zákona o súdnych odmenách a náhradách [Justizvergütungs- und –entschädigungsgesetz] (JVEG). Túto sumu musia uhradiť strany sporu zúčastnené na súdnom konaní.

Náklady pre znalca, ktorého **súkromne** najala strana sporu pri príprave na **súdne konanie**, **nie sú súčasťou nákladov konania**, o ktorých úhrade rozhoduje súd. Tieto náklady sa preto musia **vymáhať samostatne**. Ak strana sporu najala znalca na účely poskytovania poradenstva počas súdneho procesu, úhrada nákladov závisí od potreby tohto poradenstva v danom prípade. Náklady na znalca, ktorého prívolal súd na účely znaleckej výpovede, uhrádza strana, ktorá súdny spor prehrala. V prípade, že boli strany sporu úspešné len čiastočne, každá z nich uhradí časť nákladov na základe relatívnej miery, do akej vyhrala alebo prehrala.

Odmeny prekladateľov a tlmočníkov

Tlmočníci a prekladatelia **prívolaní na súd** dostávajú odmenu, ktorú taktiež stanovuje zákon o súdnych odmenách a náhradách. Túto odmenu hradia strany sporu. Tlmočníci sú odmeňovaní na základe **hodinovej sadzby**, prekladatelia dostávajú odmenu za **riadok**.

V **restnoprávných konaniach** sa náklady na tlmočenie a preklad pre obžalovaného alebo strany sporu, za predpokladu, že sú potrebné na obhajobu alebo vykonávanie procedurálnych práv, zvyčajne uhrádzajú z verejných prostriedkov.

Súvisiace odkazy

[Spolkové ministerstvo spravodlivosti](#)

[Mediačný tím nemeckého združenia advokátov](#)

[Spolkové združenie pre rodinnú mediáciu](#)

[Spolkové združenie pre mediáciu](#)

[Spolkové združenie pre mediáciu v hospodárskom a pracovnom prostredí](#)

[Centrum pre mediáciu](#)

[Ombudsman pre oblasť súkromného bankovníctva](#)

[Ombudsman pre oblasť verejného bankovníctva](#)

[Zmierovací výbor Nemeckej centrálnej banky](#)

[Ombudsman nemeckého združenia družstevných bánk](#)

[Ombudsmanka pre súkromné stavebné sporiteľne](#)

[Ombudsman pre regionálne stavebné sporiteľne](#)

[Online zmierovacia služba pre spory v rámci obchodovania na internete](#)

[Poradné a zmierovacie výbory lekárskej komory](#)

[Zmierovací výbor pre oblasť mobility](#)

[Zmierovací výbor pre oblasť cestovného ruchu](#)

[Zmierovací výbor pre miestnu dopravu v Severnom Porýní-Vestfálsku](#)

[Ombudsman pre súkromné zdravotné a nemocenské poistenie](#)

[Zmierovací výbor nemeckého spolkového združenie poskytovateľov pohrebníckych služieb](#)

[Zmierovací výbor Spolkovej agentúry pre siete](#)

[Ombudsman pre nehnuteľnosti v nemeckej asociácii pre nehnuteľnosti](#)

[Arbitrážny súd priemyselných a obchodných komôr](#)

[Zmierovací výbor pre odmeny a verejné obstarávanie](#)

[Centrálne združenie nemeckého automobilového priemyslu](#)

[Aktuálne znenie zákonov](#)

Posledná aktualizácia: 07/06/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.